

॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ इतराः कश्यपस्त्रियः व्यजायंत व्यजनयंत ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ प्रध्याय आलोच्य सः मधुसूदनः पृथिवीमिति पृथिवीस्थसर्वभूतोपलक्षणं ॥ ३० ॥ शतं अनंतं ॥ ३१ ॥ ३२ ॥
 उत्पाद्यतु महाभाग स्तासामवरजादश ॥ ददौ धर्माय धर्मज्ञो दक्ष एव प्रजापतिः ॥ २२ ॥ धर्मस्य वसवः पुत्रारुद्राश्चामिततेजसः ॥ विश्वे देवाश्च साध्याश्च मरुत्वं
 तश्च भारत ॥ २३ ॥ अपराश्च यवीयस्य स्ताभ्योन्याः सप्तविंशतिः ॥ सोमस्तासां महाभागः सर्वासामभवत्पतिः ॥ २४ ॥ इतरास्तु व्यजायंत गंधर्वास्तुरगान् द्विजा
 न् ॥ गाश्च किंपुरुषान्मत्स्यान् दुर्दिजांश्च वनस्पतीन् ॥ २५ ॥ आदित्यानदितिर्जज्ञे देवश्रेष्ठान् महाबलान् ॥ तेषां विष्णुर्वामनो भूद्रो विंदश्चाभवत्प्रभुः ॥ २६ ॥ तस्य
 विक्रमणाच्चापि देवानां श्रीर्व्यवर्धत ॥ दानवाश्च पराभूता दैतेयी चासुरी प्रजा ॥ २७ ॥ विप्रचित्तिप्रधानांश्च दानवानस्तजद्गुः ॥ दितिस्तु सर्वानसुरान्महास
 त्वानजीजनत् ॥ २८ ॥ अहोरात्रं च कालं च यत्तु मधुसूदनः ॥ पूर्वाह्णं चापराह्णं च सर्वमेवानुकल्पयत् ॥ २९ ॥ प्रध्याय सोऽसृजन्मेघांस्तथा स्थावरजंगमान् ॥
 पृथिवीं सोऽसृजद्विश्वांसहितां भूरितेजसा ॥ ३० ॥ ततः कृष्णो महाभागः पुनरेव युधिष्ठिर ॥ ब्राह्मणानां शतं श्रेष्ठं मुखा देवास्तजत्प्रभुः ॥ ३१ ॥ बाहुभ्यां क्षत्रियश
 तं वैश्यानाम मूरुतः शतं ॥ पद्भ्यां शूद्रशतं चैव केशवो भरतर्षभ ॥ ३२ ॥ स एव च तुरो वर्णान्समुत्पाद्य महातपाः ॥ अध्यक्षं सर्वभूतानां धातारमकरोत्स्वयं ॥ ३३ ॥ वे
 दविद्याविधातारं ब्रह्माणममितद्युतिं ॥ भूतमातृगणाध्यक्षं विरूपाक्षं च सोऽसृजत् ॥ ३४ ॥ शासितारं च पापानां पितॄणां समवर्तिनं ॥ असृजत्सर्वभूतात्मानिधि
 पंचधनेश्वरं ॥ ३५ ॥ यादसामसृजन्नाथं वरुणं च जलेश्वरं ॥ वासवं सर्वदेवानां मध्यक्षमकरोत्प्रभुः ॥ ३६ ॥ यावद्यावदभूच्छ्रद्धा देहं धारयितुं नृणां ॥ तावत्तावद
 जीवं स्तेनासीद्यमकृतं भयं ॥ ३७ ॥ न चैषां मैथुनो धर्मो बभूव भरतर्षभ ॥ संकल्पादेव चैतेषामपत्यमुपपद्यते ॥ ३८ ॥ ततस्त्रेतायुगे काले संस्पर्शाज्जायते प्रजा ॥
 न त्वभून्मैथुनो धर्मस्तेषामपि जनाधिप ॥ ३९ ॥ द्वापरे मैथुनो धर्मः प्रजानामभवन्नृप ॥ तथा कलियुगे राजन् द्वंद्वमापेदिरेजनाः ॥ ४० ॥ एष भूतपतिस्ततस्वध्य
 क्षश्च तथोच्यते ॥ निरपेक्षांश्च कौंतेय कीर्तयिष्यामि तच्छृणु ॥ ४१ ॥ दक्षिणापथजन्मानः सर्वे नरवरांधकाः ॥ गुहाः पुलिंदाः शबराश्च चुकामद्रकैः सह ॥ ४२ ॥
 उत्तरापथजन्मानः कीर्तयिष्यामि तानपि ॥ यौनकां बोजगांधाराः किराता बर्बरैः सह ॥ ४३ ॥ एते पापकृतस्तातचरंति पृथिवीमिमां ॥ श्वपाकबलगृघ्राणां सधर्मा
 णो नराधिप ॥ ४४ ॥ नैते कृतयुगे तातचरंति पृथिवीमिमां ॥ त्रेताप्रभृतिवर्धते तेजना भरतर्षभ ॥ ४५ ॥

धातारं समध्यहंकारं ॥ ३३ ॥ तत एव चतुर्मुखाद्योजाता इत्याह वेदेत्यादिना ॥ ३४ ॥ समवर्तिनं यमं समवर्ती परेतरादित्यमरः ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ निरयमेव ईक्षते तान् ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥